

Schoolondersteuningsprofiel

College De Meer

2021-2025

Mei 2021

Marco Strikkers

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
•	Positie van de school binnen het Samenwerkingsverband	3
•	Relatie met het Ondersteuningsplan 2019-2023.....	3
•	Uitgangspunten voor het onderwijs en de ondersteuning	3
2.	Overzicht van de ondersteuning.....	4
•	De kracht van de school.....	4
•	Het ondersteuningsaanbod	5
3.	Intake van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.....	8
•	Intakeprocedure onder-instroom.....	8
•	Intakeprocedure zij-instroom.....	8
•	Leerwegondersteuning.....	9
4.	Organisatie van de ondersteuning	11
•	Betrekken van medewerkers.....	12
•	Signaleren en planmatig handelen.....	12
•	Handelingsgericht werken	14
4.1	Ondersteuning in de eerste lijn	15
•	Basisondersteuning algemeen	15
•	Intern overleg	15
•	Leerlingvolgsysteem	17
•	Preventieve aanpak bij schoolverzuim	17
4.2	Ondersteuning in de tweede lijn	17
•	Doorgeleiden van de eerste naar de tweede lijn	17
•	Opstellen van ontwikkelingsperspectiefplannen	18
•	Betrekken van medewerkers.....	18
•	Intern overleg	18
•	Contact met ouders.....	18
4.3	Ondersteuning in de derde lijn	18
•	Doorgeleiden van de tweede naar de derde lijn	19
•	Betrekken van medewerkers.....	19
•	Contact met ouders.....	20
•	Extern overleg Zorg Advies Team (ZAT)	20
•	Inzetten van expertise in en buiten school.....	20

School Ondersteuningsprofiel

College De Meer

2021-2025

1. Inleiding

- **Positie van de school binnen het Samenwerkingsverband**

College De Meer is onderdeel van de stichting ZAAM: een interconfessionele scholengroep van 23 scholen in Amsterdam, Monnickendam en Zaanstad. De school ligt binnen de ring aan de oostelijke rand van Amsterdam. In dit stadsdeel Oost is een aantal andere VMBO scholen. College De Meer onderscheidt zich van andere scholen door de kleinschaligheid die wordt geboden (een middelgrote school met een apart gebouw voor de onder- en bovenbouw) waardoor de sociale cohesie tussen leerlingen/ ouders en personeelsleden sterk is. Hierdoor is er veel individuele aandacht voor de leerling.

- **Relatie met het Ondersteuningsplan 2019-2023**

Wanneer je kijkt naar het nieuwe ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband dan wordt het staande beleid gehandhaafd en wordt dit verder ontwikkeld (zie www.swvadam.nl). Daarbij stelt het Samenwerkingsverband een aantal prioriteiten die passen in vier programmalijnen:

1. Focus op preventie op school, in de klas
2. Instandhouder van een samenhangend netwerk van voorzieningen
3. Soepele overstappen binnen het onderwijs
4. Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie.

Met name de focus op preventie op school was, is en blijft voor College De Meer ook een prioriteit. Dat lees je terug in dit SOP. Vroeg-signalering, heldere route leerling-zorg, helderheid over rollen en taken binnen de zorgstructuur, verschillende niveaus van ondersteuning, duidelijke overlegstructuur, handelingsgericht werken etc. Inzet van ondersteuning is zowel aanbodgericht; "voor alle leerlingen", als vraaggericht; "ondersteuning inzetten op maat". Dat wil zeggen binnen school, binnen een ontwikkelingsdomein(-en) en op het niveau waar de ondersteuning hoort. Dit zal in de rest van het SOP worden toegelicht.

Maar ook snel en adequaat doorverwijzen indien wenselijk/noodzakelijk. Ondersteuning van samenwerkende partners inroepen wanneer dat het best passend is, multidisciplinaire analyse en aanpak etc. (samenhang programmalijn 2). Duidelijke afspraken over wie wat doet en een heldere overlegstructuur zijn o.a. voorwaarden voor een goede samenwerking. De zorgstructuur is eigenlijk meer een 'ondersteuning-structuur' waarbij gestreefd wordt naar preventief werken i.t.t. alleen maar curatief.

- **Uitgangspunten voor het onderwijs en de ondersteuning**

De leerling van College De Meer:

De leerlingen van College De Meer komen voor het grootste gedeelte uit de stadsdelen Oost-Watergraafsmeer, Amsterdam-Zuidoost en Oost-centrum. Ongeveer 80% van de leerlingen komt in aanmerking voor leerwegondersteuning, omdat er grote leerachterstanden zijn op het gebied van begrijpend lezen, inzichtelijk rekenen, spelling, woordenschat en/ of technisch lezen. Bij de meeste van deze leerlingen is er sprake van een relatief lage cognitie (intelligentie), een kleiner deel van deze leerlingen heeft ook behoefte aan ondersteuning op sociaal-emotionele gebied (faalangst, weinig zelfvertrouwen, sociaal-emotionele instabiliteit o.a.).

Bij de meeste leerlingen is er sprake van een grote taalachterstand waardoor leren in het algemeen (o.a. lezen en begrijpen van teksten) lastig is.

Visie op Ondersteuning:

Aangezien het grootste deel van de leerling-populatie structureel aanvullende ondersteuning nodig heeft is er gekozen om deze ondersteuning aan te bieden tijdens de reguliere lessen. Dat geldt dus voor alle leerlingen, maar in het bijzonder voor de leerlingen die behoefte hebben aan leerwegondersteuning. De geïntegreerde begeleiding van de leerling in zijn of haar ontwikkeling is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van een mentor en het klassenteam/ docententeam. Dit betekent dat er tijdens elke les, bij elk vak en bij elke docent aandacht is voor de behoeften van de leerling op cognitief en sociaal-emotioneel gebied.

De ondersteuning van leerlingen is gericht op drie ontwikkelingsgebieden:

- 1) Ondersteuning m.b.t. de cognitieve ontwikkeling, studiebegeleiding (leren leren)
- 2) Ondersteuning m.b.t. de sociaal- emotionele ontwikkeling (leren leven)
- 3) Ondersteuning m.b.t. de beroepsvaardigheden, keuzebegeleiding (leren kiezen)

2. Overzicht van de ondersteuning

• ***De kracht van de school***

Kleinschalig onderwijs; onderbouw en bovenbouw in twee verschillende gebouwen waardoor iedereen elkaar kent en er een gezellige, prettige en veilige leer- leefomgeving is. VMBO onderwijs (basisgerichte leerweg, kaderberoepsgerichte leerweg en theoretische leerweg, al dan niet met extra leerwegondersteuning). Leerlingen krijgen op verschillende niveaus onderwijs aangeboden en worden op de verschillende niveaus getoetst/ beoordeeld, zodat zij (indien mogelijk) binnen het VMBO onderwijs kunnen opstromen. Naast de verschillende vakken die worden gegeven wordt er extra aandacht besteed aan taal en rekenen. De doelstelling is om de achterstanden op deze onderdelen zoveel mogelijk weg te werken.

Naast de kennisoverdracht vinden wij vooral de persoonlijke-/sociaal emotionele ontwikkeling van een leerling belangrijk. Er wordt daarom sinds augustus 2019 gewerkt met de methode "Leefstijl". In alle leerjaren worden aan thema's als 'communicatie', 'werken aan zelfvertrouwen', 'samenwerken', 'keuzes maken' en 'emoties' op een interactieve wijze tijdens alle lessen aandacht besteed.

De kleinschaligheid zie je ook terug in de klas; maximaal 20 leerlingen per klas, zodat er relatief veel aandacht is voor de individuele leerling. Geïntegreerde leerlingbegeleiding in de klas zelf (bijvoorbeeld extra taal- en reken ondersteuning), maar ook extra ondersteuningslessen naast de reguliere lessen voor leerlingen die dat nodig hebben. Daarnaast kunnen we op maat (groepsgewijs of individueel) trainingen verzorgen, afhankelijk van de behoefte die er op dat moment is. Denk aan een training die gericht is om leerlingen assertiever te maken, of faalangstige leerlingen helpen zelfverzekerder te worden.

Verder heeft College de Meer 'projectweken'; themaonderwijs, waarbij gewerkt wordt aan competenties, zelf onderzoeken, stimuleren van autonomie, etc.

- **Het ondersteuningsaanbod**

Ondersteuning bij taal- en rekenen	Hoe werkt de school hieraan?
Taal	- Extra uren Nederlands standaard op het rooster. - Extra ondersteuningsuren (die "op maat" ingezet kunnen worden). - Naast extra ondersteuningslessen, kan een leerling, indien nodig, aan het werk met "Muiswerk", een taalprogramma dat een leerling spelenderwijs laat oefenen met de onderdelen van taal die ze lastig vinden (begrijpend lezen, spelling, technisch lezen, woordenschat vergroten etc.).
Dyslexie	- Plaatsing in de "Taal klas" waar als standaard aanpak rekening gehouden wordt met leerlingen die in meer of mindere mate gehinderd worden door een taalstoornis. - Extra tijd bij toetsen, daar waar mogelijk mondelinge instructie, spellingsfouten niet meerekenen o.a.. -Als blijkt dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft zal dit worden ingezet. Dit zal altijd "op maat" zijn en in overleg met ouder en kind worden bepaald. -Tijdens ondersteuningsuren kan met behulp van Muiswerk geoefend worden met de taalonderdelen die de leerling lastig vindt.
Rekenen	Sinds schooljaar 2020-2021 is Rekenen geïntegreerd in het vak wiskunde. Er is een nieuwe methode aangeschaft dat aansluit bij de het vak wiskunde zodat beide vakken op elkaar worden afgestemd. Rekenen wordt wel als apart vak in het rooster opgenomen om een evenwichtige verhouding in aantal lessen rekenen en wiskunde te waarborgen. Er zal eerst gekeken worden naar hoe een kind rekt. Niet elk "reken probleem" is hetzelfde. Er zal zorgvuldig gekeken moeten worden naar de denkstappen/denkprocessen die een leerling maakt. Rekenen zal vanaf schooljaar 2020-2021 in leerjaar 3 als examenvak worden afgesloten.
Dyscalculie	Vaak is er sprake van een leerachterstand, maar soms is er sprake van een rekenstoornis; dyscalculie. Op basis van hoe een leerling rekt kan een aanpak worden bedacht en worden uitgevoerd. Die aanpak kan tijdens de les, een begeleidingsles of buiten de lessen om door een specialist plaatsvinden (bv een begeleider passend onderwijs). Altijd in overleg met ouders, mentor en wiskunde- en/of reken docent.

Ondersteuning bij intelligentie	Hoe werkt de school hieraan?
Meer- en hoogbegaafdheid	Binnen het VMBO zal hoogbegaafdheid niet vaak voorkomen. Wel kan het zo zijn dat een leerling in een later stadium meer aan blijkt te kunnen dan het oorspronkelijke basisschooladvies. Leerlingen worden op meerdere niveaus getoetst en beoordeeld. Het is mogelijk om op te stromen wanneer cijfers, werkhouding en inzet dat aantonen.
Disharmonische intelligentie	Aanpak is erop gericht dat alle leerlingen daar profijt van hebben; d.w.z. verbaal zwakke, of juist verbaal sterke leerlingen, visueel- en praktisch ingestelde leerlingen. Naast verbale instructie maken docenten gebruik van praktische instructie (niet verbale instructie). Denk hierbij aan visuele ondersteuning zoals huiswerk/ uitleg/ voorbeelden/ instructie op het (digi-) bord, filmpjes, foto's, animaties, geluidsfragmenten. Naast het gebruik van boeken wordt ook gebruikgemaakt van computer en Ipad.

Ondersteuning bij motivatie en leren	Hoe werkt de school hieraan?
Motivatie en concentratie	Het mentoraat is een belangrijk onderdeel van de ondersteuning aan leerlingen. Elke klas heeft een mentor die goed in de gaten houdt hoe een leerling zich ontwikkelt (op het gebied van leren, maar ook sociaal emotioneel). Een mentor ziet de leerlingen van de klas minimaal vier uur per week. Daarnaast is er structureel overleg met alle docenten om te zien hoe een leerling zich ontwikkelt. Problemen m.b.t. motivatie- en/of concentratie kunnen dan snel opgemerkt worden. Als een leerling opvalt zal daar snel een aanpak voor bedacht worden. Dit zal altijd met ouders en leerling worden afgestemd. Er kunnen afspraken binnen en buiten de klas gemaakt worden al dan niet met coaching gesprekken. Dit is altijd maatwerk aangezien elke leerling een andere ondersteuningsbehoefte heeft.
Studievaardigheden: plannen en organiseren, taakgericht werken	In de methode Leefstijl wordt veel aandacht besteed aan deze vaardigheden. Daarnaast wordt in leerjaar 1 gewerkt met het programma "Plannen doe je zo". De mentor zal daar in eerste instantie aandacht aan besteden. Mocht daar echter extra aandacht voor nodig zijn kan een "begeleider passend onderwijs" apart (of in een klein groepje) extra aandacht aan besteden.

Ondersteuning bij sociaal-emotioneel functioneren	Hoe werkt de school hieraan?
Sociale vaardigheden	Algemeen: Leefstijl, mentorlessen en loopbaanoriëntatie lessen. Voor een specifieke ondersteuningsbehoefte extra trainingen (denk aan assertiviteitstraining, faalangst reductie training en omgaan met boosheid).
Angst en stemming (incl. faalangst)	Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan gekozen worden voor een aanpak in de klas, een aanpak individueel of een training in een (klein) groepje leerlingen.
Omgaan met grenzen	De school heeft duidelijke gedragsregels. Deze worden altijd door de mentor met de leerlingen besproken. Het omgaan met grenzen is een belangrijk onderwerp binnen Leefstijl; grenzen aangeven, grenzen van anderen herkennen en respecteren. Indien een leerling blijkt geeft daar moeite mee te hebben, wordt dat altijd met de leerling besproken, ouders worden indien nodig daarbij betrokken. In overleg met ouders kan eventueel interne of externe begeleiding worden aangeboden.
Middelengebruik en verslaving	In diverse lesprogramma's wordt aandacht besteed aan de gevolgen van verslaving aan genotmiddelen en ook aan de gevolgen/gevaren van (verkeerd) gebruik van social media.

Ondersteuning bij fysieke en zintuiglijke beperkingen	Hoe werkt de school hieraan?
Slechtziendheid, slechthorendheid, motorische beperkingen/ beperkte mobiliteit, beperkte belastbaarheid, chronisch ziek	Het kortste antwoord is: maatwerk. Geen enkele situatie is hetzelfde. Standaard aanpakken zijn om die reden niet voldoende. Er zal altijd in overleg met leerling en ouders gekeken worden naar aanpassingen die noodzakelijk zijn en die ook realiseerbaar zijn.

Ondersteuning thuis en vrije tijd	Hoe werkt de school hieraan?
Ondersteuning thuis/vrije tijd	- Aan de school is een Ouder- en Kind Adviseur (OKA) gekoppeld. De OKA kan altijd geraadpleegd worden als er vragen zijn over opgroeien en opvoeden. Afhankelijk van de hulpvraag kan een OKA ingezet worden. - Leerlingen worden gestimuleerd om in de vrije tijd aan gezonde ontspanning te doen (sport, cultuur etc.). Via het Jeugdfonds Sport & Cultuur is het mogelijk dat kinderen en jongeren uit gezinnen met weinig geld, toch mee kunnen doen met sportieve of creatieve activiteiten.

	Voor die kinderen en jongeren wordt de contributie / het lesgeld en in bepaalde gevallen de benodigde attributen vanuit dat fonds betaald. College De Meer helpt dit aan te vragen.

Overige ondersteuning	Hoe werkt de school hieraan?
	Als school werken we nauw samen met verschillende partners (buurthuizen, ouder- en kind teams etc.). Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte die er is, kan de school een adviserende rol spelen en helpen een passend aanbod te vinden.

3. Intake van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte

- **Intakeprocedure onder-instroom**

De onder-instroom loopt volgens de kernprocedure en richt zich op de instroom van nieuwe leerlingen in het voortgezet onderwijs uit het primaire onderwijs. De procedure is bekend bij zowel de aanleverende school (basisscholen) en de ontvangende school (vo-scholen). Bij de kernprocedure hoort een site (Elektronisch Loket, Kernprocedure en Keuzegids, ELK), die door DMO wordt beheerd, om de communicatie en informatie uitwisseling tussen de scholen te vergemakkelijken.

<https://www.elkadam.info/actueel/concept-tijdpad-kernprocedure-povo-overstap-2021>

- **Intakeprocedure zij-instroom**

Uitgangspunten;

- Of er nu gebeld wordt, gemaïld wordt, algemeen geïnformeerd wordt of persoonlijk een beroep op je wordt gedaan. Altijd worden dezelfde stappen doorlopen.
- Alle rollen weten wat er van hen wordt verwacht. Betrokken rollen; ondersteuningsbureau (OB), leerjaarcoördinatoren, OOP (daar waar telefoontjes, e-mails etc. binnenkomen), zorgcoördinator, directie.
- Aanmeldingsprocedure alleen starten als er plek is. Tijdig aangeven bij betrokken rollen of er plekken beschikbaar zijn. Op het moment dat een leerjaar geen plek heeft kan er niet aangemeld worden (scheelt veel werk en valse hoop).
- Centraal overzicht bijhouden van de stappen die ondernomen zijn.
- Aanmelding is geen garantie voor plaatsing. Dit vooraf altijd duidelijk maken. Plaatsing is afhankelijk van de hoeveelheid beschikbare plekken en de plaatsbaarheid (kunnen we voorzien in de ondersteuningsbehoefte).

Stappen;

- 1) Een leerling (en ouders/verzorgers) meldt zich aan bij het ondersteuningsbureau. Op welke manier er ook om een plek gevraagd wordt, altijd eerst via het OB. Daar wordt het aanmeldformulier ingevuld zodat alle gegevens die nodig zijn voor

communicatie etc. beschikbaar zijn. Ouders krijgen de procedure te horen, tevens dat krijgen zij te horen dat aanmelden geen garantie is voor plaatsing.

- 2) Schoolwisselaarsformulier (SWF) en eventueel aanvullende informatie (zie laatste pagina SWF; cijferlijst, aanwezigheid, onderzoeken e.d.) wordt opgevraagd bij de aanleverende school. Dit is tevens de check of de aanleverende school op de hoogte is van de schoolwisseling. Geen intake zonder een volledig dossier!
- 3) Wanneer het SWF (en aanvullende documenten) aangeleverd is, gaat een kopie naar de betreffende LJC. OB beheert centraal het totaal overzicht. LJC verantwoordelijk voor eigen overzicht.
- 4) LJC beoordeelt in overleg met ZoCo de inhoud van het SWF en "warme overdracht" informatie wordt indien wenselijk opgehaald bij de contactpersoon van de aanleverende school.
- 5) Leerling en ouders/verzorgers wordt uitgenodigd voor een intake gesprek. Afhankelijk van de complexiteit van het dossier en/of behoefte LJC sluit ZoCo bij het gesprek aan.
- 6) Op basis van intakegesprek en dossierinformatie wordt besloten een leerling te plaatsen of niet.
- 7) LJC brengt leerling en ouders/verzorgers op de hoogte of een leerling definitief wordt geplaatst ja/nee (middels brief of telefonisch?).
- 8) Kopie naar OB om de plaatsing definitief te maken.
- 9) Ouders/verzorgers eventueel aanvullende informatie/documenten voor administratie aanleveren?

Wat betreft de afwijzingsbrief:

- De LJC stuurt deze brief, eventueel aangepast, als er een andere reden om niet te plaatsen, dan dat het leerjaar/de afdeling "vol" is.
- De ondersteuning wordt gevraagd deze brief te sturen zonder verdere aanpassing bij leerlingen die alleen maar zijn aangemeld.

Dit nadat de betreffende LJC heeft doorgegeven dat deze brief verstuurd kan worden, omdat het leerjaar/de afdeling geen plaats meer heeft.

• **Leerwegondersteuning**

Zoals eerder beschreven wordt op College De Meer onderwijs gegeven in alle leerwegen van het VMBO. Er is een passend onderwijsaanbod voor leerlingen met- en zonder leerwegondersteuning. Ongeveer 80% van de leerlingen komt in aanmerking voor leerwegondersteuning. Dat houdt in dat de leerlingen die voldoen aan de LWOO-criteria (wat betreft intelligentie, leerachterstanden en sociaal emotionele problematiek) geplaatst kunnen worden.

Bij aanname wordt in eerste instantie gekeken naar de leerachterstanden. Er wordt vervolgens gezocht naar een verklaring voor het ontstaan van deze achterstanden. Daarvoor wordt gekeken naar de capaciteiten (het IQ), en wordt er in een aantal gevallen aanvullend onderzoek gedaan naar eventuele sociaal emotionele problematiek.

Voor het LWOO bestaan de volgende criteria. De leerling heeft:

- een leerachterstand op minimaal **twee** van de **vier** domeinen (leergebieden) "inzichtelijk rekenen", "begrijpend lezen", "technisch lezen" en "spelling" (behalve spelling en technisch lezen samen). De leerachterstand moet tussen de anderhalf en drie jaar liggen (i.h.a. wordt verondersteld dat een achterstand van anderhalf jaar niet belemmerend werkt m.b.t. leren en ontwikkeling binnen het VMBO);
- een IQ dat ligt tussen de waarden 75 tot en met 90

Of de leerling heeft:

- een leerachterstand op minimaal twee van de vier domeinen "inzichtelijk rekenen", "begrijpend lezen", "technisch lezen" en "spellen" (behalve spelling en technisch lezen samen);
- een IQ dat ligt tussen de waarden 91 tot en met 110;
- sociaal-emotionele problematiek (faalangst, emotionele instabiliteit, prestatiemotivatie).

De gegevens worden via de basisscholen verkregen. Op College de Meer kan aanvullend worden getest als gegevens ontbreken of als gegevens verouderd zijn. Leerlingen worden geplaatst op basis van het advies vanuit de basisschool.

Grenzen

Scholen hebben zoals gezegd met de wet passend onderwijs zorgplicht. Dat betekent dat we ervoor verantwoordelijk zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plek te bieden. Het gaat daarbij om leerlingen die worden aangemeld en leerlingen die al op school zitten. De school zoekt in overleg met de ouders een passende plek. Op de eigen school of, als de school niet de juiste begeleiding kan bieden, op een andere reguliere of speciale school. In het school-ondersteuningsprofiel is vastgelegd welke ondersteuning geboden kan worden en welke ondersteuning niet. Een duidelijke (onder)grens die wordt gehanteerd is de grens met het praktijkonderwijs. M.a.w. leerlingen die leerachterstanden hebben, groter dan drie jaar (op twee of meer gebieden) in combinatie met een IQ lager dan 75, worden niet geplaatst. Deze leerlingen zullen geadviseerd worden zich aan te melden bij het praktijkonderwijs. Tegenstrijdige resultaten zullen altijd zorgvuldig, in overleg met ouders en aanleverende basisschool beoordeeld worden.

Leerlingen met een specifieke ondersteuning behoefte zijn beperkt plaatsbaar. Voor leerlingen met specifieke ontwikkel-/gedragsstoornissen, beschikt College de Meer niet over voldoende expertise. Er wordt per leerling bekeken of de school de zorg kan bieden die het kind nodig heeft.

Met de kinderen uit het SBO of speciaal onderwijs wordt altijd een kennismakingsgesprek gepland. Tijdens dit gesprek worden in overleg met de ouders bekeken of hun kind plaatsbaar is. De ondersteuningsbehoefte wordt bepaald en er wordt gekeken of er binnen onze zorg-/onderwijs structuur een aanbod is voor deze leerlingen. Indien een leerling niet plaatsbaar is zal er met de ouders over alternatieven gesproken worden.

Wat betreft leerlingen met een cluster 4 achtergrond zal vooral gekeken worden naar eigenschappen zoals: sociale vaardigheden, aanspreekbaarheid, wijze van conflict hanteren, agressie regulatie etc. Wat betreft leerlingen met een cluster 3 achtergrond zal gekeken worden naar (fysieke) beperkingen die de continuïteit van het leren ernstig beperken.

In geval van sommige aanmeldingen is er sprake van meervoudige gestapelde problematiek. Het gaat dan om een combinatie van de hierboven genoemde kenmerken, waarbij de school een individuele afweging maakt of een leerling al dan niet voor plaatsing in aanmerking komt.

Omdat het schoolgebouw van de onderbouw berekend is op een capaciteit van 280 leerlingen/ 14 klassen, zijn er bij constante instroom per leerjaar maximaal 140 plaatsen beschikbaar, verdeeld over 7 klassen. In principe zijn er 6 gecombineerde klassen voor de BBL/KBL leerlingen(50% BBL en 50% KBL) en 1 klas voor TL-leerlingen. In schooljaar 2020-2021 zijn er 5 gecombineerde klassen voor BBL/KBL leerlingen en 1 klas voor TL-leerlingen. In de praktijk wordt na de eerste ronde de balans opgemaakt kan de verhouding tussen de nog te plaatsen leerlingen per leerweg aangepast worden.

Opgemerkt dient te worden dat ondanks dat de school 140 leerlingen kan huisvesten en goed onderwijs kan bieden, op dit moment niet meer dan 122 mag plaatsen. Dit heeft te maken met de gemaakte afspraken tussen de besturen over de plaatsingscapaciteiten per school.

Afwijzing

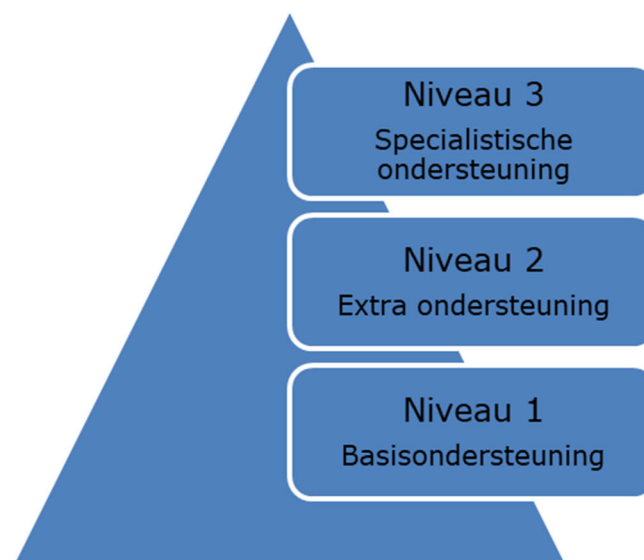
In het geval dat de school niet kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van een leerling, kan een leerling doorverwezen worden. In het kader van de zorgplicht zal er samen met de ouders een passende onderwijsplek gezocht worden. Bij een doorverwijzing worden de ouders altijd schriftelijk op de hoogte gebracht. In de brief wordt een inhoudelijke motivatie gegeven waarin wordt toegelicht op basis van welke criteria de aangemelde leerling niet geplaatst kan worden. Indien de reden tot afwijzing uitsluitend kwantitatief is, zal hieraan een lotingsprocedure vooraf zijn gegaan (zie toelichting Kernprocedure I).

4. Organisatie van de ondersteuning

Niet alle leerlingen hebben evenveel ondersteuning nodig. Niet alle leerlingen hebben op dezelfde punten begeleiding nodig. Belangrijke basis-, of algemene voorwaarde, is dat er binnen de school en binnen de klas een veilig en voorspelbaar sociaal- pedagogisch klimaat heerst. Wanneer docenten een veilig pedagogisch klimaat weten te scheppen en aandacht geven aan het leerproces en de leerhouding van leerlingen, heeft dit een positief effect op de motivatie en daarmee een positief effect op de algehele (school-) ontwikkeling van de leerling. Wanneer de leerling zich gekend en serieus genomen voelt door zijn docenten (een veilig pedagogisch klimaat ervaart), zal hij of zij minder behoefte hebben om ongewenst gedrag te vertonen of zal de kans klein zijn dat hij of zij met problemen rond blijft lopen.

Binnen de zorgstructuur van College De Meer vindt de inzet van ondersteuning op verschillende niveaus plaats (zie figuur 1).

Niveau 1: Reguliere- of basis ondersteuning	(eerstelijns)
Niveau 2: Extra ondersteuning	(tweedelijns)
Niveau 3: Specifieke- of specialistische ondersteuning	(derdelijns)

Waarom de zorgstructuur weergeven in de vorm van een piramide met drie niveaus?

- De meeste leerlingen hebben voldoende aan begeleiding of ondersteuning die geboden wordt op het eerste niveau (de basis van de piramide). Op dat niveau wordt goed onderwijs gegeven aan *alle* leerlingen. 'Goed onderwijs' wil zeggen dat deze is ingebed in het klassenmanagement en gebruik maakt van effectief gebleken instructievormen. Ongeveer 80% tot 85% van de leerlingen redt het met deze basisondersteuning.
- Ongeveer 5% tot 15 % van de leerlingen heeft behoefte aan extra ondersteuning.
- De problematiek is complexer naarmate je hoger in de piramide komt. Er is bij een relatief kleine groep leerlingen behoefte aan een meer specialistische vorm van ondersteuning. Ongeveer 1% tot 5% van de leerlingen heeft behoefte aan specialistische ondersteuning.
- Binnen elk niveau wordt er structureel overleg gepleegd om te bepalen welke leerlingen extra- of meer specialistische ondersteuning nodig hebben.

- **Betrekken van medewerkers**

1e lijn, Basis ondersteuning:

- Onderwijs Ondersteunend Personeel
- Vakdocent
- Mentor
- Leerjaarcoördinator

2e lijn, Extra ondersteuning:

- Zorgcoördinator
- Decaan
- Ouder-kind-adviseur
- Begeleider Passend Onderwijs
- Leerjaar coördinator

3e lijn, Specialistische ondersteuning

- Zorgcoördinator
- Leerplichtambtenaar
- Schoolarts/-verpleegkundige
- Politie (buurtregisseur)
- Ouder-kind-adviseur
- Schooldirectie

Een uitgebreide beschrijving van taken en competenties van de verschillende medewerkers met zorgtaken komt verder in dit hoofdstuk terug. Zie ook informatieboek College De Meer.

- **Signaleren en planmatig handelen**

Een model van een zorgstructuur garandeert nog geen goede leerlingbegeleiding. Om te zorgen voor een begeleiding die ook in de praktijk werkt, is naast deskundigheid en voldoende formatie vooral een bepaalde schoolcultuur nodig. Een cultuur waarin iedereen beseft dat bijvoorbeeld, een helder instructieniveau en een sluitend begeleidingsniveau twee kanten van dezelfde medaille zijn. Zorg dient effectief te zijn en efficiënt ingezet te worden. Het is de bedoeling slechts daar waar het echt nodig is hulp te bieden. Daarnaast is het wenselijk alle activiteiten binnen een afgebakende periode plaats te doen vinden en te zorgen voor een meetbare en controleerbare aanpak. Met andere woorden, er moet gestreefd worden naar planmatig handelen.

Welke leerlingen komen in aanmerking voor extra begeleiding/ondersteuning en welke leerlingen niet? Aan welke kenmerken moet een leerling voldoen om in aanmerking te

komen voor extra begeleiding (of juist niet). Antwoord op die vraag heeft vaak te maken met de (toekomst) verwachting die we van een leerling hebben: kunnen ze de lessen volgen, kunnen ze het niveau aan, zijn ze voldoende gemotiveerd etc. Het is van belang om daar niet een eenzijdig beeld van te hebben (gezien vanuit de school/ouders), maar een balans te vinden tussen het zelfbeeld van de leerling gewogen tegen de reële haalbaarheid. Het is van belang om als school samen met de leerling en ouders te zoeken naar mogelijkheden voor zijn verdere ontwikkeling.

Er zijn binnen de zorgstructuur van College De Meer verschillende overlegmomenten om de ontwikkeling van een leerling te bespreken. Tijdens die overlegmomenten wordt bekeken in hoeverre een leerling voldoet aan de verwachtingen die we hebben en in hoeverre de leerling voldoende profiteert van het aanbod. Een signaal waaruit blijkt dat een leerling op één of meerdere ontwikkelingsgebieden (leren, leven, kiezen) zich niet adequaat ontwikkelt, is aanleiding om een leerling in te brengen bij een overleg en deze te bespreken.

Binnen de zorgstructuur van College De Meer wordt gewerkt volgens het model "cyclus van planmatig handelen" (handelingsgericht werken). De cyclus wordt op elk niveau, bij elk overlegmoment doorlopen. Daarbij staat de zorg rond de leerling centraal. Afspraken over hoe te handelen beginnen altijd met een signaal. Er is een signaal dat de leerling zich niet volgens verwachting ontwikkelt; er is een leerprobleem, gedragsprobleem, sociaal emotioneel probleem, sprake van demotivatie, etc.

Cyclus van planmatig handelen

Stappen in de cyclus van planmatig handelen

1. Hoe signaleer je een probleem?

- Leerling valt op door gedrag en of leerprestaties
- Signaleren door docent, mentor, ouders leerling, vanuit het dossier of anders
- Omschrijf gedrag in waarneembaar gedrag
- Inventariseer wat er aan gegevens is en wat er al gedaan is

2. Hoe analyseer je het probleem?

- Zijn er genoeg gegevens bekend?
- Moet er nog nader onderzoek plaatsvinden?
- Welke factoren belemmeren, compenseren of bevorderen?

3. Hoe stel je de doelen op?

- Bepaal specifiek wat je wilt veranderen
- Beschrijf dit in meetbare termen
- Formuleer het maximale en haalbare doel
- Het moet uitvoerbaar zijn
- Het moet tijdsgebonden zijn

4. Hoe stel je het handelingsplan op?

- Handelingsplan formulier
- Beschrijven wat door wie, hoe, waar en wanneer het plan wordt uitgevoerd

5. Hoe wordt het handelingsplan uitgevoerd?

- Binnen de grenzen van de school
- Mentor is de spil
- Heeft betrekking op een korte periode
- Beschrijving van het verloop van de begeleiding

6. Hoe wordt er geëvalueerd en overgedragen?

- Is het beoogde doel bereikt?
- Zo niet, dan vervolg handelingsplan
- Waar wordt het handelingsplan geëvalueerd?
- Bij afsluiting zorg voor overdracht van gegevens

• **Handelingsgericht werken**

Op College De Meer wordt handelingsgericht gewerkt. Dit betekent dat voor alle leerlingen, ook degene die geen leerwegondersteuning hebben of juist leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, structureel in kaart wordt gebracht waar de ondersteuningsbehoefte van een leerling ligt. Vanuit het basisschooldossier en warme overdracht worden de belangrijkste aandachtspunten vastgelegd. Zowel de didactische aspecten als de sociaal-emotionele aspecten worden in het basis handelingsplan opgenomen (ontwikkelingsdomeinen leren, leven en kiezen).

Er wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de informatie vanuit de basisschool, de informatie van de ouders en gaandeweg de schoolloopbaan wordt deze aangevuld met de observaties door de vakdocenten, mentoren, onderwijsondersteuners o.a. Dit vormt de basis voor een beschrijving van de problemen, waar een leerling tegenaan loopt en welke interventies we in huis hebben om de belemmeringen te ondervangen. Ook de sterke kanten vanuit de leerling, school of ouders worden in een plan van aanpak opgenomen. Op deze manier kan goed worden aangesloten bij wat een leerling al goed kan en welke zaken er nog verbeterd dienen te worden.

Het basis handelingsplan wordt opgesteld bij aanvang van leerjaar 1 en besproken met de ouders en de leerling. Tijdens leerlingbespreking (in het bijzonder de sociaal-emotionele ontwikkeling in relatie tot didactische vorderingen) en tijdens

rapportvergaderingen (vooral didactische vorderingen) wordt gekeken of de doelen nog relevant zijn en of het basiszorg aanbod voldoende vruchten afwerpt. Indien nodig worden de doelen bijgesteld, vastgelegd in een plan van aanpak en deze wordt in het logboek van Magister geplaatst. Tussentijds wordt in de leerlingbespreking tussen de vakdocent en de leerlingbegeleider ook de voortgang gemonitord en waar nodig bijgesteld. Het gaat hierbij om een proces dat gedurende alle jaren dat de leerling de school bezoekt zal worden vervolgd. Er zijn verschillende interventies die ingezet kunnen worden afhankelijk van de hulpvraag die er is.

4.1 Ondersteuning in de eerste lijn

• **Basisondersteuning algemeen**

Basisaanbod (basis curriculum) op de drie deelgebieden (leren, leven en kiezen), oudercontact, dossierinformatie en vroege signalering zijn belangrijke facetten van ondersteuning op het eerste niveau. Dat wil zeggen: goed onderwijs in klassenverband, maar ook oog voor individuele leerlingen, of groepjes van leerlingen, in de klassensituatie door de vakdocent (gedifferentieerd onderwijsaanbod). Hiervan profiteren in principe alle leerlingen van de school. Het gaat hier om geïntegreerde leerlingbegeleiding binnen de klas. De drie ontwikkelingslijnen/deelgebieden worden als uitgangspunt genomen. De meeste leerlingen (vuistregel 80% van de leerlingen) profiteren van dit aanbod en zullen geen extra ondersteuning nodig hebben. Het is van belang dat wanneer leerlingen extra ondersteuning nodig hebben (op het gebied van leren, leven of kiezen), dit signaal ook wordt opgepikt en dat vervolgens naar een passend aanbod wordt gezocht.

Binnen het eerste niveau speelt de mentor de centrale rol. Hij of zij is het aanspreekpunt voor de vakdocenten en onderhoudt contact met de ouders. Het gehele docententeam is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de leerlingen, maar de mentor is eindverantwoordelijk voor de leerlingen in zijn of haar mentorgroep. De mentor houdt de ontwikkelingslijnen leren, leven en kiezen in de gaten. Signalen over een eventueel afwijkende ontwikkeling van één van zijn leerlingen komen bij hem of haar aan. Hij of zij bepaalt, al dan niet in overleg met de leerjaarcoördinator en/of zorgcoördinator, een plan van aanpak voor begeleiding waarbij altijd de ouders op de hoogte worden gebracht. Ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderdeel van het mentoraat. Ouders worden op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van hun kind. Als de ontwikkeling anders verloopt dan verwacht zal dit met ouders besproken worden en in overleg met hen zal een aanpak worden bepaald.

• **Intern overleg**

Er zijn twee overlegstructuren waar de mentor leerlingen in kan brengen om te bespreken; het kernteam overleg en de leerlingbespreking. Er is twee wekelijks kernteam overleg waarbij mentoren uit één kernteam met elkaar overleggen over algehele organisatie van het onderwijsproces, onderwijsontwikkeling en leerlingenzorg. De leerjaarcoördinator en zorgcoördinator zijn daarbij aanwezig. Daarnaast is er drie keer per schooljaar een leerlingbespreking. Op beide overleggen worden leerlingen besproken en indien nodig wordt er een aanpak bepaald die in eerste instantie door de mentor wordt bewaakt. Wanneer basiszorg onvoldoende blijkt te zijn en extra zorg noodzakelijk is, zal dat tijdens die overlegmomenten worden bepaald.

Overlegmomenten binnen de zorgstructuur:

Overleg mentor & leerjaarcoördinator	
Wie	leerjaarcoördinator en mentor
Doel	bespreken van opvallende leerlingen in de klas ter voorbereiding van leerlingbespreking en interne zorg-overleggen.
Frequentie	Tweewekelijks

Overleg Zorg- & leerjaarcoördinator	
Wie	leerjaarcoördinator en zorgcoördinator
Doel	bespreken van opvallende leerlingen in een leerjaar ter voorbereiding van leerlingbespreking en interne zorg-overleggen.
Frequentie	Tweewekelijks

Kernteam overleg	
Wie	Alle mentoren van een kernteam, leerjaarcoördinator (en incidenteel op verzoek ook de zorgcoördinator)
Doel	bespreken van opvallende leerlingen, aanpak bedenken, evalueren. In eerste instantie basiszorg. Eventueel doorverwijzen tweede niveau voor extra zorg
Frequentie	Drie wekelijks

Leerlingbespreking	
Wie	Mentor met alle docenten die lesgeven aan de klas, leerjaarcoördinator en zorgcoördinator
Doel	Aanpak bedenken/evalueren voor leerlingen die structureel opvallend gedrag vertonen. In eerste instantie basiszorg. Eventueel doorverwijzen/ terugkoppeling tweede niveau.
Frequentie	Drie keer per schooljaar

Begeleiding in het basis ondersteuningsaanbod:

Studiebegeleiding (leren leren):

- Geïntegreerd beleid ten aanzien van studiebegeleiding. Dat betekent wel aparte lessen over studievaardigheden (bijvoorbeeld 'plannen doe je zo' tijdens het mentoruur), maar tegelijkertijd in de vaklessen aandacht voor toepassing van de geleerde vaardigheden.
- Geïntegreerd taalbeleid. Aandacht voor taal in alle vakken (begrijpend lezen, woordenschatuitbreiding, spellen, woordenschat uitbreiden).
- Geïntegreerd rekenbeleid
- Extra lessen rekenen en Nederlands op het rooster in de onderbouw, gericht op het versterken van de algemene basisvaardigheden en leervaardigheden. Inzet Muiswerk: online programma's voor het onderwijs. De programma's helpen docenten om leerlingen op hun eigen niveau te laten werken: gepersonaliseerd leren.
- Aandacht voor "leren leren" en een verantwoorde opbouw van geleid, via begeleid naar zelfstandig werken.
- Toets beleid (**zie informatieboek**, hfdst 4.3).
- De mogelijkheid van een huiswerkklass tijdens de extra begeleidingsuren.

Sociaal- emotionele begeleiding (leren leven):

- Een veilig schoolklimaat, waarbinnen expliciet en zeer duidelijk herkenbare aandacht wordt besteed aan bijvoorbeeld pesten, discriminatie, vandalisme, seksualiteit (Lang Leve De Liefde) en genotsmiddelen. Niet alleen in de vorm van projecten (tijdens mentorlessen), maar herkenbaar in het dagelijks pedagogisch handelen (leefstijl).

- Een strakke absentieregistratie en een duidelijk schoolreglement.
- Mentorschap (een lesuur per week klassikaal en individueel contact)
- Afname School Vragen Lijst (SVL), uitkomst geeft handvatten voor individuele voortgangsgesprekken (schoolhouding, motivatie, zelfbeeld) enerzijds en screening voor sociale vaardigheidstraining anderzijds.
- Regelmatig kernteam- en leerlingbespreking

Keuzebegeleiding (leren kiezen):

- Lesuur verzorgd door de mentor puur gericht op loopbaanoriëntatie (LOB), Praktische Sector Oriëntatie in leerjaar 2 (PSO) en Loopbaanleren binnen het beroepsgericht programma (LBL).
- Activiteiten in het kader van loopbaanleren, zoals: bliksemstages in alle leerjaren, stage in leerjaar 3, sollicitatietrainingen, voorlichtingsdagen,

• **Leerlingvolgsysteem**

College De Meer maakt gebruik van Magister. De functionaliteit van Magister bestaat uit administratieve verwerking van leerling gegevens, cijfers en aan- en afwezigheid. In het logboek kunnen diverse notities en besprekingen chronologisch worden vastgelegd zodat belangrijke informatie voor verschillende partijen inzichtelijk is. Denk aan leerlingbespreking, rapportopmerkingen, samenvattingen van gesprekken e.d. Daarnaast wordt het onderwijsproces ondersteund met functionaliteiten als dag roosteren, lesdashboard, digitaal leren, ELO, managementrapportages en het leerlingvolgsysteem. De afdelingen Administratie en beheer kunnen gebruik maken van Magister Desktop (RDP). Onderwijzend personeel kunnen Magister Web en de Docent App gebruiken. Leerlingen en ouders bekijken alle schoolzaken via de browser in Magister Web en op hun smartphone via de Magister App. Met Magister hebben gebruikers tevens toegang tot hun gegevens via het iOS-platform (iPod, iPhone, iPad) en het Android-platform.

• **Preventieve aanpak bij schoolverzuim**

In het kader van preventie van schoolverzuim hanteren wij strak een aantal procedures; 'procedure te laat komen', 'procedure (ziekte-) verzuim melden en controleren', 'beleid t.a.v. verzuim', maar ook 'procedure uitstuur'. Deze procedures staan zeer gedetailleerd beschreven in het informatieboek van College De Meer die jaarlijks wordt bijgesteld en ge-updatet.

4.2 Ondersteuning in de tweede lijn

Deze ondersteuning is voor geselecteerde leerlingen wanneer de basisondersteuning op één of meerdere ontwikkelingslijnen niet voldoende blijkt te zijn. De mentor overlegt met de leerjaarcoördinator en/of de zorgcoördinator welke leerlingen in aanmerking komen voor extra ondersteuning en met welke hulpvraag zij worden doorverwezen naar het tweede niveau. Het kernteam overleg en/of de leerlingbespreking is daar het aangewezen moment voor.

• **Doorgeleiden van de eerste naar de tweede lijn**

Wanneer de problemen rond een leerling van dien aard zijn dat het ondersteuningsaanbod op het eerste niveau niet voldoende is, dan kan een leerling door de mentor worden aangemeld bij het interne zorgteam. De route naar het interne zorgteam verloopt via de leerjaarcoördinatoren en de zorgcoördinator. De leerjaarcoördinator heeft tweewekelijks overleg met de zorgcoördinator en in dat overleg wordt bepaald welke leerlingen uiteindelijk in aanmerking komen voor extra ondersteuning.

In dat overleg wordt ook bepaald wat een aanpak zou kunnen zijn voor een mentor en/of docententeam. In dat geval zal de aanpak binnen de basisondersteuning liggen.

- **Opstellen van ontwikkelingsperspectiefplannen**

Een ontwikkelingsperspectiefplan wordt alleen opgesteld wanneer een leerling afstroomt/ dreigt af te stromen naar een andere vorm van onderwijs dan College De Meer kan bieden. Hetzij een lager niveau, hetzij een vorm van beter passend onderwijs. Denk daarbij aan een route naar het praktijkonderwijs, een tussenvoorziening of een route naar MBO 1.

- **Betrekken van medewerkers**

Het interne zorgteam bestaat uit de zorgcoördinator, Begeleider Passend Onderwijs (BPO) en de Ouder- en Kind Adviseur (OKA). Binnen het tweede niveau speelt de zorgcoördinator een centrale rol. De zorgcoördinator heeft zicht op het interne- en externe zorgaanbod en kan in overleg met OKA bepalen welke aanpak het best passend is. Daarnaast heeft de zorgcoördinator een ondersteunende-/coachende functie en kan de LJC en mentor ondersteunen in de begeleiding van een leerling.

- **Intern overleg**

Tweewekelijks overlegt het interne zorgteam over nieuw ingebrachte leerlingen en lopende zaken. Er worden afspraken gemaakt over de inzet van extra ondersteuning binnen de school voor leerlingen die dat nodig hebben (op cognitief gebied, sociaal-emotioneel gebied of m.b.t. beroepsvaardigheden). Begeleidingsuren van de OKA en de uren van de begeleider passend kunnen hiervoor worden ingezet. Tegelijkertijd wordt in dit overleg bekeken of er hulp van buiten de school moet worden ingezet of dat de leerling besproken moet worden tijdens het Zorg Advies Team overleg (ZAT niveau 3).

Overlegmomenten binnen de zorgstructuur:

Intern zorgteam overleg	
Wie	Zorgcoördinator/leerlingbegeleider, Ouder- en Kind-Adviseur, Begeleider Passend Onderwijs
Doel	Het bespreken van leerlingen die naast de basiszorg behoefte hebben aan extra begeleiding. Passend zorgaanbod bedenken. Begeleiding tweede niveau starten/evalueren.
Frequentie	tweewekelijks

- **Contact met ouders**

Via een aanmeldformulier, ingevuld door de mentor en/of leerjaarcoördinator, kunnen leerlingen aangemeld worden bij het interne zorgteam. Voorwaarde voor aanmelding is dat de ouders en de leerling op de hoogte zijn van de aanmeldingsredenen en instemmen en/of toestemming geven voor de aanmelding. In de praktijk is de aanmelding een logisch vervolg n.a.v. voortgangsgesprekken met leerling en/of ouders. Op basis van signalen zal in een vroeger stadium al besproken zijn wat de (extra) ondersteuningsbehoefte zou kunnen zijn en komt een aanmelding niet als een verrassing.

4.3 Ondersteuning in de derde lijn

Ondanks alle hulp is het mogelijk dat een enkele leerling toch niet voldoende profiteert van het aanbod op school alleen en dat meer hulp noodzakelijk is. Soms is de problematiek te complex of is er sprake van een specifiek leer- of gedragsprobleem of gestapelde problematiek.

De school zoekt voor deze leerlingen een passende vorm van ondersteuning (in school en/of buiten school): diagnostiek en/of behandeling bij externe hulpverlening in goede afstemming met school en ouders.

- **Doorgeleiden van de tweede naar de derde lijn**

Leerlingen die in aanmerking komen voor de specifieke ondersteuning op niveau 3 worden altijd ingebracht bij het Zorg Advies Team. Ook de (tussentijdse-) evaluatie van de begeleiding vindt daar plaats.

De problematiek wordt gesignaleerd op het eerste en/of tweede niveau, maar er kan te allen tijde direct worden doorverwezen via de zorgcoördinator naar het ZAT. Op dit niveau wordt gesproken met externe partijen/instanties om te bepalen of begeleiding/interventie binnen of buiten school noodzakelijk is en welke partij met de problematiek het beste aan de slag kan gaan. Het gaat veelal om complexe problematiek zoals extreem verzuim, langdurige ziekte, ernstige opgroei- of opvoedingsproblematiek, problemen in de thuissituatie e.d. Wanneer er sprake is van complexe problematiek of acute problemen kan er via de zorgcoördinator snel worden doorgeschakeld. De signalen kunnen afkomstig zijn van observaties van mentoren/vakdocenten, maar kunnen natuurlijk ook direct van de leerling en/of ouders afkomstig zijn. **Het is dus niet zo dat alle niveaus van zorg doorlopen moeten worden.** De ernst van de problematiek bepaalt uiteindelijk wie (en op welk niveau) ermee aan de slag gaat.

In geval van een crisis zal er altijd, na kort intern overleg (afstemming) met de direct betrokkenen, contact gezocht worden met een specialist die de crisis het beste kan oppakken. Dit is maatwerk en afhankelijk van de situatie zal het intern- of extern, maar meestal gezamenlijk opgepakt worden. De ouder- en Kind Adviseur is wel degene met de meest accurate kennis van de sociale kaart (zie stappenplan meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling o.a.). **Veilig thuis** (telefoonnummer 0800 2000) kan altijd geraadpleegd worden op te bepalen wat de juiste stappen zijn en/of wie betrokken moeten worden.

Functionarissen:

Het Zorg Advies Team (ZAT), bestaande uit de leden van het interne zorgteam, aangevuld met schoolarts, leerplichtambtenaar en op afroep de buurtregisseur/medewerker van Bureau Jeugdzorg (BJZ)

- **Betrekken van medewerkers (zorgcoördinator, OKT, leerplicht e.a.)**

Om de beoogde doelstelling en opbrengsten te realiseren vervult het ZAT een aantal functies. Dit vereist verschillende instanties, verschillende functionarissen en verschillende expertises. De volgende partijen nemen deel om optimale prestaties te kunnen leveren:

- **Voorzitter (Adjunct directeur)**

De (technisch-) voorzitter is, vanuit voldoende kennis van de verschillende aanwezige disciplines, in staat om het ZAT als multidisciplinair netwerk en als team te leiden. De relatie tussen de voorzitter en de schoolleiding is geborgd. Hij/zij neemt een zo onafhankelijk mogelijke positie in ten opzichte van de deelnemers en weet een open en taakgerichte sfeer te bewerkstelligen. De voorzitter draagt zorg voor een optimale multidisciplinaire bespreking rond zorgvuldig ingebrachte casussen en werkt toe naar een heldere analyse en duidelijke afspraken over de te volgen aanpak en ieders taken en verantwoordelijkheden daarin.

- **Zorgcoördinator**

Brengt specifieke expertise in m.b.t. leer-, ontwikkelings- en gedragsproblemen bij jeugdigen in de schoolse situatie, spil in de zorg voor leerlingen en kennis van: de leerlingenzorg van de school en handelingsverlegenheid bij docenten.

- **Jeugdarts /jeugdverpleegkundige**

Brengen specifieke expertise in m.b.t. sociaal-medische problemen, (signalering) stoornissen in de fysieke en psychosociale ontwikkeling en signalering van opvoedingsvragen bij ouders.

- **Leerplichtambtenaar**

Brengt specifieke expertise in m.b.t. naleving van de leerplicht en de aanpak van schoolverzuim, voor individuele leerlingen en de school als geheel.

- **Ouder-kind-adviseur (OKA, lid Ouder Kind Team)**

Met ingang van 1 januari 2015 hebben alle Amsterdamse VO-scholen een ouder- en kindadviseur (OKA). De OKA werkt in opdracht van de gemeente. De OKA ondersteunt leerlingen en ouders die om wat voor reden dan ook moeite hebben met het functioneren op of buiten de school. Hij adviseert, signaleert, biedt preventieve ondersteuning, haalt de benodigde expertise de school in of verwijst zo nodig door naar een deskundige. De belangrijkste taken van de OKA zijn:

- hulp en advies bieden aan leerlingen en hun ouders bij opvoed- en opgroevragen
- zorgen voor deskundigheidsbevordering en trainingen binnen de school
- docenten ondersteunen in het omgaan met leerlingen
- zo nodig specialistische hulp inschakelen, in overleg met ouders

De OKA werkt vanuit het ouder- en kindteam in de wijk. In dat team zitten ook jeugdartsen, verpleegkundigen en psychologen. Daardoor is in het ouder- en kindteam ook expertise aanwezig op het gebied van verstandelijke beperkingen en (geestelijke) gezondheid, en kan de OKA eenvoudig de benodigde hulp inschakelen. Binnen de school werkt de OKA nauw samen met de zorgcoördinator. De zorgcoördinator zorgt voor onderwijssteuning, de OKA biedt hulp aan kind en gezin.

• **Contact met ouders**

Leerlingen en hun gezin die besproken worden in het ZAT overleg zijn altijd geïnformeerd en krijgen een terugkoppeling van degene die de regie voert m.b.t. de aanpak. Dat kan elk lid van het ZAT zijn. Voorwaarde voor aanmelding is dat de ouders en de leerling op de hoogte zijn van de aanmeldingsredenen en instemmen en/of toestemming geven voor de aanmelding. In de route naar het ZAT is al regelmatig met kind en ouder gesproken over de voortgang op school. In dat proces zal ook aangekondigd worden dat er op een gegeven moment multidisciplinair gesproken wordt over een aanpak. Denk hierbij aan een aanpak m.b.t. complex (ziekte-) verzuim zaken, verwijzingen naar het Ouder- en Kind Team (OKT) of verwijzingen naar speciale jeugdzorg e.d.

• **Extern overleg Zorg Advies Team (ZAT)**

Het ZAT vormt een onderdeel van de leerlingenzorg. In het ZAT komen hulpvragen over leerlingen binnen, die door de interne zorgstructuur (niveau 1 en 2) binnen de school niet (meer) beantwoord kunnen worden of waar de school een gerichte ondersteuning bij vraagt. De school kan dan een beroep doen op de expertise, die verzameld aanwezig is in het ZAT. Het ZAT kan vervolgens de interne zorgstructuur en de aanwezige expertise binnen de school verder versterken door o.a. een terugkoppeling van de uitkomsten van het ZAT-overleg met de school te communiceren. Het hoofddoel van het ZAT is om zoveel mogelijk leerlingen zo vroeg en zo snel mogelijk indien nodig een passend hulpaanbod/ traject aan te bieden en deze zorg in afstemming met de thuissituatie te verlenen en de docenten in de klas te ondersteunen bij het omgaan met deze leerlingen.

• **Inzetten van expertise in en buiten school**

Begeleider Passend Onderwijs (BPO)

In school maakt College de Meer gebruik van de expertise van een 'Begeleider Passend Onderwijs' (BPO). De werkzaamheden van de BPO kunnen op drie verschillende niveaus uitgevoerd worden. Op het niveau van de leerling, van docenten en van de organisatie van de school (beleid en zorgstructuur). Afhankelijk van de opdracht van de school zou het kunnen dat een BPO:

-Individuele leerlingen of groepen leerlingen (in sommige situaties is er ook contact met de ouders van leerlingen) begeleidt: vaak gaat het om begeleiding van leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van gedrag, studievaardigheden en het omgaan met beperkingen;

-Individuele docenten en docententeams ondersteunt: het geven van handelingsadviezen aan docenten om de leerling in de klas zo goed mogelijk te begeleiden. Het geven van workshops en presentaties over zorg- of onderwijs gerelateerde onderwerpen aan groepen docenten/medewerkers kan ook een opdracht zijn. Daarnaast zou ook het coachen van individuele docenten onderdeel zijn van de werkzaamheden.

- Soms treedt een BPO op als adviseur binnen een school om hen te ondersteunen bij het vormgeven van Passend Onderwijs in de praktijk, bijvoorbeeld bij het beleid binnen een school met betrekking tot leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, of de wijze waarop de eerste lijn binnen de school versterkt kan worden om te kunnen voorzien in de verschillende ondersteuningsbehoeften van leerlingen.

Wanneer je als school geen passend ondersteuningsaanbod hebt voor de ondersteuningsbehoefte van een specifieke leerling, kun je eventueel gebruik maken van expertise buiten de school. Sommige leerlingen hebben moeite de juiste school te vinden, of ze hebben behoefte aan extra ondersteuning en begeleiding. De Onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband (SWV) helpen scholen daarbij.

De **onderwijsadviseurs** van het SWV:

- adviseren scholen over de uitvoering van de zorgplicht en de basis- en extra ondersteuning
- adviseren scholen, ouders en ketenpartners als het moeilijk is om een plek te vinden voor leerlingen aan wie de school niet langer de juiste ondersteuning kan bieden
- signaleren en adviseren als leerlingen om welke reden dan ook niet naar school gaan
- adviseren ten aanzien van de inzet van boven schoolse trajecten
- geven consultatie aan scholen, ketenpartners en ouders
- geven presentaties, voorlichting en trainingen

Onderwijs-zorgarrangementen

Sommige leerlingen hebben meer ondersteuning nodig dan regulier onderwijs kan bieden. Die ondersteuning kan op school, of daarbuiten plaatsvinden. Zij volgen bijvoorbeeld onderwijs in kleinere klassen, krijgen extra persoonlijke aandacht, begeleiding bij psychische problemen, of zijn gebaat bij extra ondersteuning thuis. Voor deze leerlingen kan een onderwijs-zorgarrangementen helpen. Voor meer informatie zie: <https://www.swvadam.nl/met-scholen/onderwijsadviseurs/onderwijszorgarrangementen>

Sociale kaart (flexibel preventief aanbod jeugd)

Vanuit de gemeente is er een overzicht gepubliceerd met de "preventieve pedagogische structuur jeugd 2021". In dit overzicht is goed te zien welk aanbod er is op verschillende domeinen. Bijvoorbeeld ouderschap en gezin, risico jongeren, psychosociaal functioneren, seksuele weerbaarheid etc. Afhankelijk van het domein waar de problemen zich afspelen en de mate van ernst kan er gekozen worden voor een aanbod uit dit overzicht. Zoals eerder vermeld zal dit vaak samen met de OKA van de school worden kortgesloten. Multidisciplinair bekijken welke vorm van ondersteuning het best passend is.